

2019Z14774

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over de *verdenking van omkoping en corruptie bij Shell en het verschoningsrecht van bedrijfsjuristen* (ingezonden 8 juli 2019).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de Togacolumn, waarin de verdenking van corruptie en omkoping door Shell centraal staat om uiteen te zetten welke onwenselijke gevolgen het verschoningsrecht van bedrijfsjuristen kan hebben?¹

Vraag 2

Hoe ver strekt volgens u de reikwijdte van het verschoningsrecht?

Vraag 3

Klopt het dat het verschoningsrecht in Nederland zo ruim wordt opgevat dat ook alle als advocaat beëdigde bedrijfsjuristen die in loondienst zijn hier onder vallen waardoor alle vormen van communicatie die aan deze advocaten zijn toevertrouwd geheim gehouden mogen worden en als gevolg daarvan buiten het opsporingsonderzoek mogen blijven, ook als het gaat om documenten die bij de verdachte partij in beslag zijn genomen?

Vraag 4

Als uw antwoord op de vorige vraag bevestigend luidt, vindt u het gevolg wenselijk dat, bijvoorbeeld in het geval van Shell die 14 bedrijfsjuristen in loondienst heeft, alles waar deze loondienstadvocaten bij worden betrokken, al staan ze in de cc van een email, onder de vertrouwelijkheid van het verschoningsrecht valt?

Vraag 5

Is het verschoningsrecht volgens u ooit zo bedoeld, namelijk dat een machtige multinational zich kan verschuilen achter een legertje advocaten die voor hun inkomsten geheel en uitsluitend afhankelijk zijn van de verdachte?

¹ «Geheimen achter een cordon bedrijfsadvocaten, kan dat?», Diana de Wolff. <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/07/01/geheimen-achter-een-cordon-bedrijfsadvocaten-kan-dat-a3965696>

Vraag 6

Ziet u, al dan niet naar aanleiding van de in de column beschreven Europese rechtspraak, aanleiding de in Nederland ontstane praktijk eens tegen het licht te houden en te bezien of de huidige reikwijdte van het verschoningsrecht van advocaten in loondienst te rechtvaardigen blijft of aangepast moet worden?